

Výroční zpráva

Východočeské pobočky České společnosti ornitologické při Východočeském muzeu Pardubice za rok 2018

Východočeská pobočka České společnosti ornitologické při Východočeském muzeu v Pardubicích (dále jen VČP) je regionální pobočkou České společnosti ornitologické (dále jen ČSO) s působností na území Královéhradeckého a Pardubického kraje. Jejím hlavním posláním je sdružovat amatérské ornitology a vytvářet podmínky pro aktivity zacílené na ochranu a výzkum ptáků v regionu a propagaci a popularizaci ornitologie a ochrany ptactva a přírody na veřejnosti.

Kontakt: *Východočeská pobočka ČSO při VČM
Zámek 2
530 02 Pardubice
e-mail: vcpcso@centrum.cz*

Práce výboru pobočky

Výbor se sešel 2x: pobočkový výbor se sešel na výborové schůzi 10. 1. 2018, zásadním tématem schůze byl pobočkový časopis Panurus, výbor řešil klesající zájem autorů o publikování, ale i zájem čtenářů o něj. Další schůze proběhla 9. 10. 2018, přičemž byla diskutována zejména další spolupráce s Východočeským muzeem. Přestože VČPČSO oficiálně nedostala od muzea dle platné smlouvy výpověď, do budoucna již nemůže pobočka využívat přednáškový sál k členským schůzím a další spolupráce s muzeem je nejistá. Výbor zvažoval alternativy jak se změnou sídla, tak se změnou míst konání schůzí.

Výbor nadále pokračuje v účasti ve správních řízeních k žádostem o výjimky z ochrany ptáků a jejich biotopů a využívá k tomu zkušenosti a poznatky svých členů z jednotlivých částí zájmového území (koordinuje Petr Kafka a Jakub Hlaváček).

Veškeré pobočkové dokumenty jsou převáděny do elektronické podoby a ukládány na datové úložiště.

Vlastní aktivity pobočky

1. Akce pro členy

Členské schůze se uskutečnily 2x: dne 3. 3. na zámku v Pardubicích, věnovaná ochraně a výzkumu ptáků horských oblastí. Posluchači se tak mj. dozvěděli o aktuálně probíhajícím monitoringu chřástala polního v PO Orlické záhoří, či o současném nepříznivém stavu populace slavíka modráčka tundrového v Krkonoších.

Dne 24. 11. se uskutečnila členská schůze konaná na zámku v Pardubicích, věnovaná jeřábu popelavému, kterého se výbor pobočky rozhodl vyhlásit „Pobočkovým ptákem roku 2019“. Hlavním důvodem je nedostatek relevantních dat o současném rozšíření jeřábu v regionu východních Čech pro potřeby správních řízení. Na schůzi rovněž člen pobočky Lubor Urbánek obdržel od Tomáše Bělky cenu ČSO.

Jarní úklid VKP Rozkoš – východní zátoky: už po šesté členové naší pobočky uklízeli spolu s rybáři a dalšími uživateli přehrady Rozkoš její pobřeží. Akce se uskutečnila 7. 4. 2018 za účasti rekordních 33 účastníků z řad členů, ale i nečlenů pobočky. Součástí akce byla exkurze účastníků s pozorováním ptáků.

Kurz praktické ornitologie: Kurz praktické ornitologie pod patronací VČPČSO a při pořadatelském zajištění členů patronátní skupiny PO Orlické záhoří a A-Rocha proběhl 22. – 26. 6. 2017. Kurz byl zaměřen na začínající zájemce o ornitologii. Účastníci se dozvěděli, jak na určování ptáků podle vzhledu i hlasu a vyzkoušeli si to přímo v terénu. Proběhly ukázky kroužkování a účastníci byli seznámeni s výsledky dlouhodobých monitoringů. Kurz byl kapacitně zcela naplněn. Kurzu předcházela akce Ptačí dobrodružství pro děti a rodiče, konaná 6. – 10. 6. 2018. Ornitologické aktivity probíhající na Orlickém Záhoří byly v roce 2018 podpořeny grantem Nadace ČEZ. Nakoupeny byly binokulární dalekohledy Nikon pro potřeby kurzů.

Loučení s ptáky v NPR Bohdanečský rybník, již po čtvrté ve spolupráci s AOPK proběhla 28. 10. 2018 populární akce doprovázená workshopy, výstavami a komentovanými exkurzemi na Polákově poloostrově v rezervaci Bohdanečský rybník. VČPČSO vystupovala v roli spolupřadatele akce.

2. Akce pro vlastní členy a veřejnost

Víkendový výzkumný tábor (VVT): Ve dnech 25. 5. do 27. 5. 2018 uspořádala Východočeská pobočka ČSO v oblasti Kopidlenska na Jičínsku již 25. ročník víkendového výzkumného tábora. Ve zdejší oblasti VVT proběhl již v roce 1995 a hlavním důvodem pro konání akce v téže oblasti je nedostatek aktuálních publikací z ornitologicky atraktivní oblasti a možnost alespoň hrubého srovnání stavu avifauny. Celkem 16 účastníků v průběhu VVT zaznamenalo 125 ptačích druhů. Akce byla podpořena grantem ČSOP, z něhož byl koupen stativ pro pobočkový monokulární dalekohled a uhrazeno ubytování účastníkům tábora.

3. Akce pro veřejnost

Vítání ptačího zpěvu: na počátku května jej naši členové organizovali nebo se na organizaci podíleli na několika místech východních Čech za účasti stovek lidí z řad převážně laické veřejnosti. Na těchto akcích je propagována ornitologie, ochrana ptactva a přírody a jsou rozdávány informační a vzdělávací materiály a poskytováno poradenství.

Světový festival ptactva: pod vedením nebo spolu vedením našich členů se uskutečnil v několika dnech na přelomu září a října na několika místech východních Čech a některé návazné akce (jako např. prezentace práce členů pobočky na výlovu Bohdanečského rybníka) pak proběhly i mimo tradiční termín festivalu. Ve vztahu k veřejnosti poskytují naši členové na těchto akcích podobný servis jako při Vítání ptačího zpěvu. Zároveň účastníci ptáky počítají a výsledky předávají přes národního koordinátora do mezinárodní databáze.

4. Odborná a ostatní činnost

Významné ornitologické lokality (VOL): je to interní program pobočky, v němž je registrováno několik desítek rybníků a dalších vodních a mokřadních lokalit v PU a HK kraji s cílem hledat cestou komunikace s jejich vlastníky nebo provozovateli takové způsoby jejich obhospodařování, kdy budou na lokalitě zachovány nebo zlepšovány podmínky pro výskyt ptáků a ochranu stanovištních podmínek. Nutno podotknout, že program VOL poněkud stagnuje. Přesto na některých lokalitách pobočkoví členové úspěšně spolupracují s vlastníky. Naopak neúspěchem skončila dohoda s Rybářstvím Chlumec a.s., kdy dle dohody měli rybáři odstranit náletové dřeviny z hnízdního ostrova s kolonií racka chechtavého na písčovní Štít u Chlumce nad Cidlinou z důvodů jeho zarůstání. Rybáři slib nesplnili (kolonie racků v roce 2018 zanikla) a na podzim 2018 byla dohoda ze strany pobočky vypovězena.

Práce ve specializovaných skupinách a na celostátních akcích: mnozí naši členové se nadále zapojují do monitoringu hnízdišť obou druhů čápů, Jednotného programu sčítání ptáků, Zimního sčítání vodních ptáků, práce ve specializovaných skupinách (dravci a sovy, brodiví, chrástal polní, bahňáci aj.).

Účast na ostatních akcích: velmi dobře jsou našimi členy navštěvovány celostátní odborné a společenské akce, ať již jsou to Aktivity kroužkovatelů, členské schůze ČSO, členské exkurze ČSO, konference, semináře aj.

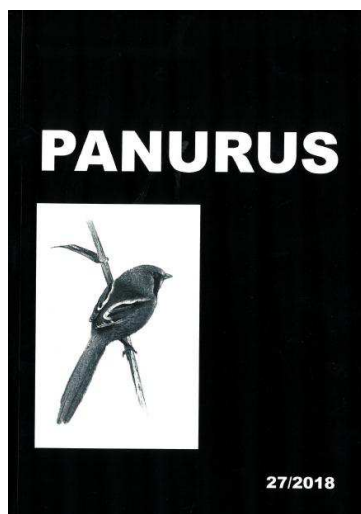
Část našich členů se intenzivně věnuje svému vlastnímu výzkumnému, monitorovacímu nebo ochrannému programu a jeho výsledky publikuje v našem sborníku Panurus nebo i v dalších odborných nebo populárních periodikách.

Popularizace a propagace: řada členů naší pobočky pravidelně pracuje s veřejností na přednáškách a besedách nebo vystupuje v médiích, účastní se na různých úrovních jednání v oblasti ochrany ptáků a přírody, poskytuje odborné posudky, provádí management. Vydány byly dvě tiskové zprávy (Instalace budek pro dudky chocholaté na Chlumecku, čápi černí si oblíbili Třesický rybník na Královéhradecku), které byly uveřejněny v regionálních tištěných médiích a na zpravodajských serverech a webech. Webové stránky pobočky jsou průběžně aktualizovány a jsou významným nástrojem vzájemné komunikace našich členů a

ostatních ornitologů a hlavním komunikačním kanálem pobočky s veřejností. Zaznamenán byl úbytek aktivních přispěvatelů na pobočkové stránky. Pobočka má aktivní Facebookový profil (606 sledujících, leden 2019).

5. Ediční činnost pobočky

Sborník ornitologických prací Panurus 27: Východočeská pobočka České společnosti ornitologické a Východočeské muzeum v Pardubicích vydali s podporou Pardubického kraje 27. číslo ornitologického časopisu Panurus. Panurus 27 (2018) má rozsah 104 stran textu formátu A5 a vydán byl nákladem 250 výtisků. Obsahuje 10 odborných příspěvků o výskytu a biologii ptáků převážně ve východočeském regionu a jednu recenzi knihy. Konkrétně zde budou mimo jiné představeny zkušenosti s vyhledáváním hnízd dravců na Náchodsku, rozebráno bude aktuální hnízdní rozšíření zrzohlávky rudozobé (*Netta rufina*) na Pardubicku, výskyt potápek (Podicipedidae) na Kutnohorsku, nebo vývoj populace husy velké (*Anser anser*) na rybnících v ptačí oblasti Rožďalovické rybníky. Díky plnobarevnému tisku mohly být otištěny i cenné dokumentární avifaunistické fotografie z regionu východních Čech.

Zpravodaj pobočky: vyšel letos 2x (č. 71 až 72) – každé číslo obsahuje všechny informace potřebné pro členy, jako pozvánky na čl. schůze, oznámení pobočkových akcí s pozvánkami a informacemi, zápisy z čl. schůzí, informace o činnosti výboru, pokladní zprávy, výročí členů a zprávy osobní, pozvánky na akce jiných poboček a ČSO, metodické pokyny, krátké příspěvky apod.

Počet členů pobočky

K 31. 12. 2018 měla naše pobočka 245 členů.

V Pardubicích 15. 1. 2019, předseda Lukáš Kadava

Zpráva o hospodaření VČP ČSO za rok 2018

Příjmy v roce 2018

Příspěvky včetně podílu na příspěvcích z ČSO : 14.130,-
Dary : 6.280,-
Prodej literatury a propag. předmětů : 11.969,93
Vklad na tisk knihy Ptáci Náchodska 2. díl : 20.000,-
Grant od Pardubického kraje na Panurus : 15.000,-
Grant od ČSOP na VVT : 12.000,-
Platby účastníků VVT za stravu : 2.610,-

Příjmy patronátní skupiny na Orlickém Záhoří

Dar na monitoring chřástala polního : 10.000,-
Poplatky účastníků ornitologických kurzů za rok 2018 : 101.925,-
Poplatky účastníků kurzů na rok 2019 : 7.300,-
Grant ČEZ na nákup dalekohledů pro ornitologické kurzy : 30.000,-
Celkem příjmy akční skupiny na OZ : 141.925,-
Příjmy pobočky celkem : 231.214,93

Výdaje v roce 2018

Tisk sborníku Panurus : 23.788,-
Náklady na webové stránky : 1.452,-
Poštovné, kancelářské potřeby : 1.840,-

Občerstvení na brigádu na Rozkoši : 1.013,-
Členské granty : 12.000,-
Ubytování a strava VVT : 8.120,-
Nákup stativu na VVT : 1.990,-
Zadání dat z VVT do NDOP : 500,-
Cestovné VVT (PHM) : 3.996,-
Cestovné (přednášející na schůzi pobočky) : 1.000,-

Výdaje akční skupiny na Orlickém Záhoří

Ubytování účastníků kurzů: 42.140,-
Platba za vedení kurzů : 21.000,-
Nákup dalekohledů pro kurzy : 32.120,-
Pronájem přívěsu (roky 2017 a 2018) : 12.000,-
Celkem výdaje akční skupiny na OZ : 107.260,-
Výdaje pobočky celkem : 162.933,-

Účet k 31.12.2018 : 239.397,60

Pokladna k 31.12.2018 : 16.802,-

Celkem k 31.12.2018 : 256.199,60

Hospodářský výsledek za rok 2018 : 68.281,93

V roce 2018 pobočku finančně podpořili tito členové :

3.000,- Hagara Jan, 1.000,- Svěcený Jan, 600,- Vrána Jakub, 500,- dárce nechce být jmenován,
200,- Krejčík Jan, Mach Jiří, Vaněk Jaroslav, 130,- Praus Libor, 100,- Kadava Lukáš, Hellinger
Roman, Kafka Petr, Kubová Jana, Králová Nikol, Janků Jiří

Zpracoval: Jaroslav Vaněk, hospodář